

การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช Eco-tourism management of Nakhon Si Thammarat Province

กัลยารัตน์ ศิริรัตน์*

Kanyarat Sirirat

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 2 ประการ คือเพื่อศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช และเพื่อศึกษาองค์ประกอบหลักของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือแบบสอบถามการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิธีการ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าด้านคมนาคม และสาธารณูปโภคมาก จากปัจจัยด้านความเชื่อมโยงของเส้นทางท่องเที่ยว ด้านถนนและเส้นทางที่ใช้เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว และระบบขนส่งที่เหมาะสมกับสภาพแหล่งท่องเที่ยว ด้านที่พักแรม และร้านอาหารมาก จากปัจจัยด้านราคาที่พักเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง การปรับปรุงที่พักให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ความสะอาด ความปลอดภัยจากมิจฉาชีพ ร้านอาหารที่สะอาด ปลอดภัยและสะดวกที่เพียงพอ ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวมาก จากปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยเจ้าของพื้นที่ บริการนำเที่ยวมัคคุเทศก์โดยเจ้าของพื้นที่ และกำหนดนโยบายพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในแผนพัฒนาท้องถิ่น

ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าด้านเศรษฐกิจมาก จากปัจจัยการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่รอบนอก การจ้างแรงงานสร้างอาชีพในชุมชนในพื้นที่ และการจ้างแรงงานนอกพื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยวเดียวกัน ด้านสังคม และวัฒนธรรมมาก จากปัจจัยความสามารถใช้แหล่งท่องเที่ยวเพื่อผ่อนคลาย การยอมรับค่านิยมของนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาใช้ และความสะดวกสบายจากสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสิ่งแวดล้อม และธรรมชาติมาก จากปัจจัยการอนุรักษ์และปกป้อง ชุมชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และเกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุง

คำสำคัญ: การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยว การท่องเที่ยวนครศรีธรรมราช

*อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Abstract

There were two main objectives of this research. The first objective was to study Eco-tourism management of Nakhon Si Thammarat province. The second objective was to study element of Eco-tourism management of Nakhon Si Thammarat province.

The sampling consists of 400 stakeholder and people were used as the tools to collect the data and to analyze percentage and standard deviations. The research results showed that:

Transportation and infrastructure was the best in factor of linkage in tourist attraction, road and trail was comfortable. Accommodations and restaurant was the best in factor of pricing was reasonable, environmental the best in factor of pricing was reasonable, renovate environmental, daily clean and safe. Tourist attraction management was the best in factor of stakeholder management, local tourist guide and communication tourism master plan.

The economics was the best in factor of incentive around tourist area, employment in community and outsource. Social and Cultural was the best in factor of recreation area, arrive exotic cultural and comfortable. Environmental and Natural was the best in factor of conservation, participant community and adaption.

Keywords: Eco-tourism management, Tourism, Tourism of Nakhon Si Thammarat

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทยซึ่งสามารถสร้างรายได้ในรูปของเงินตราต่างประเทศได้มากกว่าปีละ 2 แสนล้านบาท ถือว่าเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 5 ของมูลค่ามวลรวมภายในประเทศคนไทยทั่วประเทศกว่า 2 ล้านคนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยการทำงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม (กรราเดช พยัฆวิเชียร, 2543, 10-15) ปัจจุบันรัฐบาลใช้การท่องเที่ยวเป็นกลไกที่สำคัญในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศไทยเพื่อสร้างความเป็นเลิศในตลาดโลก เน้นจุดแข็งทางด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศไทยเป็นมหานครท่องเที่ยวแห่งเอเชีย (อารัญ บุญชัย และจินนา ตันศราวิพุธ, 2546, 7-11) ซึ่งความต้องการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นมีความจำเป็นเพิ่มมากขึ้น รัฐบาล และหน่วยงานต่าง ๆ ได้กำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการวางรากฐานของการอนุรักษ์ และพัฒนาให้เกิดสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์กับการอนุรักษ์ฟื้นฟู การนำทรัพยากรไปใช้ประโยชน์ในระดับที่ยั่งยืนเพื่อช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศและยังสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาที่จะพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในภาพรวมทำให้ธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สร้างงาน สร้างรายได้ และกระจายรายได้สู่ชุมชนโดยมีการแข่งขันตามกลไกทางการตลาด การท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการเรียนรู้ หรือมีประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และกระแสความต้องการการพัฒนาคนโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนจากทั้งสามกระแสนี้ จึงเกิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเป็นแนวทางหนึ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนทั้งทางทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ

จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรทางด้านการท่องเที่ยวที่น่าสนใจเป็นจำนวนมาก และมีความหลากหลายทางแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดิน

ทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชเพิ่มมากขึ้น ทำให้จังหวัดนครศรีธรรมราชได้ตั้งเป้าหมายหวังให้จังหวัดนครศรีธรรมราชมีการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 (จังหวัดนครศรีธรรมราช, 2548, 21)

ปัจจุบันการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราชได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย และได้รับความสนใจจากประชาชนในท้องถิ่น จึงเกิดความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยจังหวัดนครศรีธรรมราชได้มีการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีอยู่อย่างมากมายมาจัดการให้เกิดความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยให้ชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อหาองค์ประกอบหลักของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบหลักของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร คือประชาชนชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในจังหวัดนครศรีธรรมราช
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือประชาชนชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 400

คนโดยจำแนกเป็นประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การเลือกตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience sampling) เป็นจำนวนทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการทำวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในจังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีประเด็นที่ใช้ในการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1.1 เพศสภาพ

1.2 อายุ

1.3 ภูมิลำเนา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งประเด็นคำถามประกอบด้วย

2.1 ด้านคมนาคมและสาธารณูปโภค ประกอบด้วย

2.1.1 ถนนและเส้นทางที่ใช้เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว

2.1.2 ความเชื่อมโยงของเส้นทางท่องเที่ยว

2.1.3 ระบบขนส่งที่เหมาะสมกับสภาพแหล่งท่องเที่ยว

2.2 ด้านที่พักแรมและร้านอาหาร ประกอบด้วย

2.2.1 ที่พักแรมให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

2.2.2 ราคาที่พักเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง

2.2.3 ความสะอาดและความปลอดภัยจากมัจฉาชีพ

2.2.4 ร้านอาหารที่สะอาดปลอดภัยและสะดวกที่เพียงพอ

2.2.5 แสดงป้ายราคาอาหารและบริการที่ชัดเจน

2.3 ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวประกอบด้วย

2.3.1 การจัดแหล่งท่องเที่ยวโดยเจ้าของพื้นที่

2.3.2 รัฐ เป็นสื่อกลางประชาสัมพันธ์ และการตลาด

2.3.3 บริการนำเที่ยว มัคคุเทศก์โดยเจ้าของพื้นที่

2.3.4 กำหนดนโยบายพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตอนที่ 3 เป็นคำถามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับคือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งประเด็นคำถามประกอบด้วย

3.1 ด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย

3.1.1 เกิดการจ้างงาน สร้างอาชีพในชุมชนในพื้นที่

3.1.2 เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่รอบนอก

3.1.3 เกิดการจ้างงานของแรงงานนอกพื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยวเดียวกัน

3.2 ด้านสังคมและวัฒนธรรม ประกอบด้วย

3.2.1 ความสะอาดสบายจากสิ่งอำนวยความสะดวก

3.2.2 สามารถใช้แหล่งท่องเที่ยวเพื่อผ่อนคลาย

3.2.3 เกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากร

3.2.4 ยอมรับค่านิยมของนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาใช้

3.2.5 รับและถ่ายทอดวัฒนธรรมกับ
นักท่องเที่ยว

3.3 ด้านสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ
ประกอบด้วย

3.3.1 เกิดการอนุรักษ์และปกป้อง

3.3.2 เกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุง

3.3.3 ชุมชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการ
อนุรักษ์

3.3.4 ทรัพยากรทางธรรมชาติมีความ
หลากหลาย

3.3 ผู้วิจัยได้ทำตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้
แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นัดหมายล่วงหน้าอย่างชัดเจน
ทั้งวัน เวลา สถานที่

3.3.2 การสอบถาม ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล
ด้วยตนเอง และให้ผู้ช่วยวิจัยช่วยเก็บข้อมูลบางส่วน

3.3.3 สำหรับประชาชนชาวจังหวัด
นครศรีธรรมราช และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการ
จัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยจำแนกเป็น
ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากพื้นที่อำเภอพิปูน อำเภอพรหม
คีรี อำเภอลานสกา และอำเภอนบพิตำ

3.3.4 นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบ
ความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้รับ
ก่อนจะนำไปวิเคราะห์

3.4 การจัดการกระทำข้อมูล และวิเคราะห์
ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาจากการสอบถามมา
จัดการกระทำข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมด
มาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์

3.4.2 นำแบบสอบถามมาลงรหัสตามที่
กำหนดไว้

3.4.3 นำแบบสอบถามมาประมวลผล
และแปลความหมายข้อมูลเพื่อทำรายงานผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล
ทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยวิธีการบรรยาย
และใช้สถิติพรรณนา (Description statistic) ด้วย
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากนั้นนำมาวิเคราะห์ความคิดเห็นในการ
จัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัด
นครศรีธรรมราช โดยวิธีการบรรยาย และใช้
สถิติพรรณนา ด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่า
เบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์ในการ
วิเคราะห์ วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ
องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ของจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยวิธีการ
บรรยาย และใช้สถิติพรรณนา ด้วยค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยเกณฑ์ใน
การวิเคราะห์

ผลการวิจัย

1. จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของ
ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับ
การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัด
นครศรีธรรมราชส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ
64.8 เพศชาย ร้อยละ 35.2 ส่วนใหญ่มีอายุ
ระหว่าง 25-34 ปี ร้อยละ 33.0 รองลงมามีอายุ
ระหว่าง 35-44 ปี ร้อยละ 25.8 มีภูมิลำเนา
จังหวัดนครศรีธรรมราช ร้อยละ 100.0
ตามลำดับ

2. ผลจากการศึกษาความคิดเห็นของ
ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกี่ยวกับการจัดการการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1 ด้านคมนาคมและสาธารณูปโภค
พบว่าประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการ
จัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความคิดเห็น
ด้านการจัดการคมนาคมและสาธารณูปโภคใน
การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก มีความ
คิดเห็นด้านความเชื่อมโยงของเส้นทาง
ท่องเที่ยว ร้อยละ 50.3 ด้านถนนและเส้นทาง
ที่ใช้เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว ร้อยละ 46.8
และระบบขนส่งที่เหมาะสมกับสภาพแหล่ง
ท่องเที่ยว ร้อยละ 44.3

2.2 ด้านที่พักแรม และร้านอาหาร
พบว่าประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการ

จัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความคิดเห็นด้านการจัดการที่พักแรมและร้านอาหารในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก มีความคิดเห็นว่าราคาที่พิกเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง ร้อยละ 49.3 การปรับปรุงที่พักให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ร้อยละ 45.3 ความสะอาดและความปลอดภัยจากมิจฉาชีพ และร้านอาหารที่สะอาด ปลอดภัยและสะดวกที่เพียงพอ ร้อยละ 43.0

2.3 ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว พบว่าประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความคิดเห็นด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก มีความคิดเห็นด้านการจัดแหล่งท่องเที่ยวโดยเจ้าของพื้นที่ ร้อยละ 47.8 ด้านบริการนำเที่ยว มักคุเทศก์โดยเจ้าของพื้นที่ ร้อยละ 44.8 และกำหนดนโยบายพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในแผนพัฒนาท้องถิ่น ร้อยละ 43.5

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกี่ยวกับองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช

3.1 ด้านเศรษฐกิจ พบว่าประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความคิดเห็นในองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจมาก มีความคิดเห็นด้านการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่รอบนอก ร้อยละ 48.0 การจ้างงานสร้างอาชีพในชุมชนในพื้นที่ ร้อยละ 46.0 และการจ้างงานนอกพื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยวเดียวกัน ร้อยละ 40.8

3.2 ด้านสังคมและวัฒนธรรม พบว่าประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความคิดเห็นในองค์ประกอบด้านสังคมและวัฒนธรรมมาก มีความคิดเห็นด้านสามารถใช้แหล่งท่องเที่ยวเพื่อผ่อนคลาย ร้อยละ 46.0 ยอมรับค่านิยมของนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาใช้ ร้อยละ 44.8 และความสะดวกสบายจากสิ่งอำนวยความสะดวก ร้อยละ 44.0

3.3 ด้านสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ พบว่าประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความคิดเห็นด้านสิ่งแวดล้อม

และธรรมชาติมาก เกิดการอนุรักษ์และปกป้อง ร้อยละ 45.5 ชุมชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ร้อยละ 45.3 และเกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุง ร้อยละ 40.0

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าด้านคมนาคม และสาธารณูปโภคมาก จากปัจจัยด้านความเชื่อมโยงของเส้นทางท่องเที่ยว ด้านถนนและเส้นทางที่ใช้เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว และระบบขนส่งที่เหมาะสมกับสภาพแหล่งท่องเที่ยว ด้านที่พักแรม และร้านอาหารมาก จากปัจจัยด้านราคาที่พิกเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง การปรับปรุงที่พักให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และความสะอาด และความปลอดภัยจากมิจฉาชีพ และร้านอาหารที่สะอาด ปลอดภัย และสะดวกที่เพียงพอ ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว จากปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยเจ้าของพื้นที่ บริการนำเที่ยว มักคุเทศก์โดยเจ้าของพื้นที่ และกำหนดนโยบายพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในแผนพัฒนาท้องถิ่น สภาพดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมีความต้องการบริการที่ปลอดภัยจากการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่ง สภาพถนนและเส้นทางที่ใช้เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการบริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ (ชูลีกร ไกรเวียง, 2531) การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศถูกสร้างขึ้นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน และการจัดองค์กรบริหารการท่องเที่ยวภายในชุมชน โดยยังคงรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ และคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (สุพัตรา วิชยประเสริฐกุล, 2545) หลักการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศยังมีการจัดอบรมความรู้แก่คนในท้องถิ่น และ

มัทคุเทศก์ (นิพล เชื้อเมืองพาน, 2542) การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราชมีความพร้อมในระดับมากในทุกด้านที่กล่าวมาสามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าด้านเศรษฐกิจมาก จากปัจจัยการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่รอบนอก การจ้างแรงงานสร้างอาชีพในชุมชนพื้นที่ และการจ้างแรงงานนอกพื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยวเดียวกัน ด้านสังคมและวัฒนธรรมมาก จากปัจจัยความสามารถใช้แหล่งท่องเที่ยวเพื่อผ่อนคลายการยอมรับค่านิยมของนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาใช้และความสะดวกสบายจากสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสิ่งแวดล้อม และธรรมชาติมาก จากปัจจัยการอนุรักษ์และปกป้อง ชุมชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และเกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงองค์ประกอบดังกล่าวมีความสำคัญที่สอดคล้องทำให้เกิดการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช (ดรุณี บุญธรรม และคนอื่นๆ, 2546) กล่าวไว้ว่าชุมชนมีศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญหลายแห่ง มีการจัดการกระบวนการเรียนรู้สร้างโอกาสให้กลุ่มคนในสังคมทุกกลุ่มให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน (อรุณศรี นาคะวิสุทธิ, 2543) กล่าวไว้ว่าด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านตลาดการท่องเที่ยว ด้านเศรษฐกิจ และสังคม ทำให้เกิดการส่งเสริม และ

ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในการรองรับนักท่องเที่ยว และมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการสร้างมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละประเภทของแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดนครศรีธรรมราช

หน่วยงานที่รับผิดชอบ: องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช ชุมชนท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

เงื่อนไข: ควรมีการจัดทำมาตรฐานกลางของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแต่ละประเภท เพื่อเป็นหลักในการช่วยให้ง่ายในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละประเภท

2. ควรมีการวางแผนยุทธศาสตร์ระดับจังหวัด เพื่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช

หน่วยงานที่รับผิดชอบ: องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช และชุมชนที่อยู่ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

เงื่อนไข: ควรวางแผนแม่บทการท่องเที่ยวเชิงนิเวศก่อนมีการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

ชูลิพร ไกรเวียง. (2531).ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้กับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของนักท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

ดรุณี บุญธรรม และคนอื่นๆ. (2546).การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรมโดยชุมชนบ้านน้ำคะสานก้วย ตำบลผาซังน้อย อำเภอโป่ง จังหวัดพะเยา. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นิพล เชื้อเมืองพาน. (2542).แนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตามหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

กรณีศึกษา:วนอุทยานภูชี้ฟ้า จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

ภารเดช พยัฒวิเชียร. (2543, มกราคม – เมษายน), การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.จุลสารการท่องเที่ยว, 5(1), 5-10.

สุพัตรา วิชยประเสริฐกุล. (2545).แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2548). นครศรีธรรมราช2548.นครศรีธรรมราช: ผู้แต่ง.

อรุณศรี นาคะวิสุทธิ.(2543). ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาอ่าวพระนาง อำเภอมะนัง จังหวัดกระบี่.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล

อารัญ บุญชัย และจินดา ตันศราวิพุธ. (2546).ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของนักท่องเที่ยวต่างชาติ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.